

Szemelvények egy szerelemből

a *Love Letters* című előadásról

A *Love Letters*-t Hernádi Judit és Gálffi László főszereplésével július 16-án mutatták be a Gyulai Várszínházban; A. R. Gurney művét Mácsai Pál álmodta színpadra.

A *Love Letters* – címéből adódóan – levélváltások sorozatát örökíti meg, de egyszerű levélregénynél mégis többé válik; két ember egymással újból és újból kereszteződő, majd szétágazó meséjét, útjukat, sorsukat, személyes élettörténetüket láthatják a nézők a színpadon. A levelezés sok olyan elemet ad hozzá, amit az újabb, modernebb, chatszobákra (*Cyber Cyrano*) és e-mailekre (*Dear Evan Hansen*) építő drámák nem mindig képesek; némi régimódiságot, de mellette hosszabb, mélyebb gondolatfolyamokat egy biztonságosabb, személyesebb beszélgetőfelületen.

A két főszereplő, Melissa és Andy tízévesen kezdenek el egymásnak írni, és négy évtizeden át, ötvenes éveikig folytatják. A színészek komolyabb jelmezek vagy kellékek nélkül, játékkal, hangjukkal és mozdulataikkal játsszák el először a csetlő-botló kiskamaszokat, a hol egymásba, hol másokba szerelmes tinédzsereket, majd a higgadt, távolságtartó, a maguk különös módján mégis egymáshoz vonzódó felnőtteket. Először különösnek tűnhet ez a „korokon átívelő” koncepció, de hamar hozzá lehet szokni; a korai szándékos elírások a levelekben, a beszédmód és a szóhasználat változása segíti a néző fantáziáját úgy, hogy ne egyedül hatvan-hetven éves színészóriásokat lásson a színpadon, hanem lelkes, a világból még keveset tapasztalt fiatalokat is. A történetnek, a kellő mennyiségű humornak és a játéknak hála a statikusság, a nagy díszletelemek hiánya nem is érzékelhető, nincs is szükség rá; a levelekkel szószínházzá alakul a színpad, megelevenednek Melissa rajzai, kiállításai, Andy politikai kampányai és családi vacsorái, kettejük közös és saját emlékei.

Andy és Melissa egymás ellenpólusai; de ahogy az lenni szokott, az ellentétek vonzzák egymást. Gálffi László karaktere higgadtabb, pragmatikusabb, szorgalmas tanuló, aki önerőből küzdi fel magát a csúcsra, lesz sikeres az életben. Gálffi a komoly külső; öltöny, nyakkendő és modoros beszéd ellenére is képes megmutatni a mélyebb érzéseket, kimondatlan gondolatokat a játékán keresztül.

Hernádi Judit Melissája egy szókimondó, szabadszellemű, gyakran iróniával és humorral beszélő művészlélek, akinek hiába adatott meg a gazdag élet, a pénz, nem találja igazi helyét a világban, nincs kapaszkodója, egy fix pontja; ebbe is „bukik” bele. Játéka kifejezőbb, hiszen Melissa is színészkedik; eljátssza, hogy jól van, hogy nem roppan össze azoktól az érzelmektől, terhektől, amiket környezete és végsősoron önmaga kényszerítenek rá.

A darab tragédiába illő helyzeteket, történeteket boncolgat; Melissa szüleitől „örökölt”, generációs traumái, féltékenység (a shakespeare-i zöldszemű szörny), Andy boldogtalan házassága, amiből csak túl későn, jó hírre árán törhetne ki, a főszereplők közti se-veled-se-nélküled kapcsolat és a kései egymásra találás, a folyamatosan vissza- és visszatérő önpusztításról nem is beszélve. Hiába tehetné, az előadás nem válik csöpögős melodráává vagy románccá; a karakterek lelkiállapota, problémái pedig inkább színesítik, alakítják a levélváltás hangnemét, stílusát, témáját, mintsem leuralják az egész cselekményt.

Az előadás vége hirtelen jön (mégis lehet rá számítani, mert jól elő van készítve), és nem hoz magával katarzisélményt; történik egy tragédia, egy évtizedeken át tartó levelezésnek vége szakad, kimondják az igaz érzelmeket, a sokat várt szerelmi vallomást, de már túl későn. Az élet pedig megy tovább, ahogy a nagy szavak előtt mindig is.

Végezetül elmondható, hogy a *Love Letters* mind a történet, mind a rendezés és a szereplők szempontjából egy kiemelkedő, szórakoztató és egyben elgondolkodtató előadás. Ajánlom mindazoknak, akik a humoros – hol könnyed és szellemes, hol szarkasztikus és önironikus – levélváltásokra kíváncsiak, és azoknak, akiket a magunk által teremtett sorstragédiák, a beteljesületlen szerelmek és emberi bukások témája vonz.